

۵ اردیبهشت برابر با ۲۴ آوریل روز جهانی مالاریا

شعار سازمان بهداشت جهانی

حذف مالاریا، مسئولیت تک تک ما

با اتکال به قدرت لایزال الهی و در پرتو ایمان و عزم ملی و کوشش برنامه‌ریزی شده و مدبرانه‌ی جمعی و در مسیر تحقق آرمان‌ها و اصول قانون اساسی، در چشم‌انداز بیست‌ساله، ایران کشوری است توسعه یافته با جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه با هویت اسلامی و انقلابی، الهام‌بخش در جهان اسلام و با تعامل سازنده و موثر در روابط بین‌الملل.

مقام معظم رهبری

مقدمه کوتاه: اپیدمیولوژی:

▪ مالاریا از جمله قدیمی‌ترین بیماری‌های عفونی کشور است که هنوز هم در برخی از استانها بصورت بومی مطرح بوده و تبعات بهداشتی، اقتصادی و اجتماعی فراوانی بدنبال دارد.

در دنیا هر ثانیه، یعنی در گفتن هر کلمه مالاریا تعداد ۱۰ کودک برای مبارزه با مرگ در اثر مالاریا پنجه نرم می‌کنند.

▪ مالاریا در جهان بیش از ۵ برابر مجموعه (سل، ایدز، سرخک، جذام) است. بیشترین موارد بیماری مالاریا در ایران مربوط به استانهای سیستان و بلوچستان، هرمزگان و قسمت گرمسیری کرمان و بعنوان مهمترین معضل بهداشتی خود نمائی می‌کند...

▪ در حال حاضر بیش از یکصد کشور جهان درگیر این بیماری بوده و سالانه تا ۵۰۰ میلیون نفر به آن مبتلا و یک تا دو میلیون نفر نیز از آن می‌میرند.

▪ این بیماری در آب و هوای مناسب برای زندگی و تولید مثل پشه آنوفل شایع می‌باشد.

اهمیت حذف مالاریا در افق ۱۴۰۴:

- سالانه تعداد بسیار زیادی در جهان به مالاریا مبتلا شده که بخش قابل توجهی از آنان که عمدتاً کودکان و زنان باردار هستند، جان خود را از دست می‌دهند. اهمیت مبارزه با مالاریا باعث شده تا کاهش پنجاه درصدی موارد بیماری تا سال ۲۰۱۵ بعنوان یکی از اهداف مهم توسعه توسط سازمان ملل اعلام گردد.
- در چشم‌انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران کسب رتبه نخست اقتصادی در منطقه هدف‌گیری شده است.
- در صورت محقق نشدن حذف مالاریا، علاوه بر تبعات بار بیماری، کشور بلحاظ توسعه اقتصادی - اجتماعی به عنوان منطقه واجد خطر مالاریا با محدودیت تبادلات توریستی، علمی، فرهنگی و تجاری مواجه خواهد شد.
- از اینرو برای تحقق چشم‌انداز بیست ساله ضروری است که هدف حذف مالاریا در کشور محقق شده و پاک بودن کشور از مالاریا از طریق نهادهای بین‌المللی (سازمان جهانی بهداشت) بطور رسمی اعلام گردد.

- حذف مالاریا در بر گیرنده راهبردها، اهداف و فعالیت‌هایی است که می‌تواند ایران بدون مالاریا در افق ۱۴۰۴ را محقق کند و بستر ساز توسعه اقتصادی - اجتماعی جمهوری اسلامی ایران همگام با چشم انداز بیست ساله باشد.
- استانهای تهران، فارس، اصفهان و قم بیشترین موارد مالاریای وارده کشور را بخود اختصاص می‌دهند و در صورت فراهم شدن شرایط مناسب محیطی انتقال مالاریا می‌تواند حتی در مناطق عاری از مالاریای استانهای مذکور و نیز سایر مناطق با پتانسیل انتقال همچون استانهای خوزستان و بوشهر مشکل‌افزین گردد.

● برنامه کشوری حذف مالاریا :

کشف زودرس موارد بیماری از مهمترین اصول برنامه حذف بیماری مالاریا میباشد

- - درمان کامل و فوری موارد بیماری
- - مدیریت نیروی انسانی و ایجاد انگیزه در کارکنان
- - انجام چک حشره شناسی و مبارزه با ناقلین مالاریا
- - آموزش و جلب مشارکت جامعه
- - کنترل تبعات ناشی از تحرک جمعیت
- - توسعه نظام پایش و ارزشیابی و تحقیقات کاربردی

پیشگیری از بیماری مالاریا :

*پیشگیری مالاریا بصورت پیشگیری فردی و یا پیشگیری همگانی با وسایل و روشهای مختلف صورت می‌گیرد که عبارتند از:

*بیماریابی در مناطق پر خطر (جمعیت افغانه)

- روش مکانیکی (بهسازی محیط و خشک کردن محل زندگی لارو پشه ها) .
- روش شیمیایی استفاده از حشره کش هائی مانند بایگون ، آیکون ، ابیت ، اکتیلیک و مواد نفتی مانند امشی.
- استفاده از پشه بند در موقع خواب و نصب توری به دربها و پنجره‌های ساختمان مسکونی
- تهیه لام خونی از افراد مشکوک به مالاریا جهت تشخیص سریع و درمان فوری
- استفاده از داروهای ضد مالاریا توسط افرادی که قصد عزیمت به مناطق مالاریا خیز دارند
- بررسی مسافرانی که از مناطق آلوده مالاریائی به یک منطقه غیر آلوده وارد می‌شوند.
- جلوگیری از مسافرت کودکان و زنان باردار (افراد پر خطر) به مناطق آلوده مالاریائی
- بررسی اطرافیان موارد مثبت
- تهیه لام خونی از افراد مثبت پس از ختم درمان

- بررسی افراد مثبت در حین درمان

*وضعیت مالاریا در جهان :

- ۵۰٪ جمعیت جهان در معرض خطر می باشند (۳/۳ میلیارد نفر)
- ۲۴۷ میلیون نفر ابتلا سالانه، ۹۲٪ فالسیپاروم
- ۸۸۱۰۰۰ مورد مرگ سالانه
- ۹۱٪ مرگ و میر آفریقا، ۸۵٪ مرگ و میر در کودکان

*وضعیت مالاریا در منطقه مدیترانه شرقی

- رتبه سوم از نظر بار بیماری بعد از آفریقا و منطقه جنوب شرقی آسیا
- ۵۵٪ مردم منطقه مدیترانه شرقی (۲۹۵ میلیون) در معرض خطراند
- ۱/۸ میلیون نفر ابتلا (تخمینی)، ۷۶٪ فالسیپاروم

کشوری که عزم حذف مالاریا دارد در ۸ عرصه باید اقدام نماید

داروی مناسب

واکسن

Vector Control

Health System

تحقیقات کاربردی

تحقیقات اپیدمیولوژیک

روش های تشخیصی

وسایل تشخیص

درمان فوری و مناسب بیماران مبتلا به مالاریای حاد

قطع انتقال محلی (انتقال از طریق پشه در محل ابتلا)

شناسائی و پاک سازی کانون های انتقال مالاریا

برقراری سیستم نظام مراقبت از بیماریها برای حفظ وضعیت **Malaria Free**

پیشگیری از استقرار مجدد انتقال محلی در مناطقی که **Importation** ادامه دارد

همکاری با کشورهای همسایه که در آنها هنوز مالاریا **Endemic** است

* برای شروع برنامه حذف ، دو برنامه باید بطور جدی مورد ملاحظه قرار گیرد:

- پوشش بالای درمان مؤثر

- داروی خوب ، آزمایشگاه خوب ،

و همچنین در خصوص زیرساخت های مناسب برای درمان ،

وضعیت اقتصادی مناسب، ملاحظه حاشیه نشین ها، سرویس های درمانی مناسب،

نظام مراقبت و گزارشدهی توانا ضرورت دارد.

* تمام کشورهایی که **Elimination** را شروع

می کنند باید توانائی های زیر را داشته باشند :

* سیستم کنترل کیفیت درمان؛

* سیستم کنترل کیفیت تشخیص؛

* سیستم کنترل کیفیت نظام مراقبت و گزارشدهی؛

* تقویت نظام مراقبت بخش خصوصی؛

* تقویت چک حشره شناسی براساس نقاط پر خطر

....و خلاصه آنکه:

- این برنامه مورد توجه خاص مقام محترم وزارت است.
- حذف مالاریا در راستای برنامه توسعه کلان کشور است.
- برنامه حذف مالاریا بعنوان اعتبار برتری نظام بهداشتی کشور در قیاس با کشورهای همسایه است.

- شهرستانهای کاشان و آران و بیدگل باتوجه به اینکه در مرحله پاک از مالاریا میباشد و طبق بررسی های بعمل آمده موارد بیماری وارده و از اتباع بیگانه میباشد لذا برنامه عملیاتی براساس پیشگیری از برگشت مالاریا **prevention of re introduction** تدوین گردیده است. و براساس برنامه کشوری مالاریا کاشان جزوه مناطق کم خطر محسوب میگردد.